

NOTAT

Miljøministeriet
Miljøstyrelsen

Kemikalier
J.nr. 001-11923
Ref. Sabpe/kirst
Den 20. oktober 2014

NOTAT til FOLKETINGETS EUROPAUDVALG OG MILJØUDVALG

Kommissionens forslag om tilpasning af Europa-Parlamentet og Rådets forordning nr. 1272/2008 (EF) om klassificering, mærkning og emballering af stoffer og blandinger og om ændring og ophævelse af direktiv 67/548/EØF og 1999/45/EF og om ændring af forordning (EF) nr. 1907/2006 til den tekniske og videnskabelige udvikling.

Komitésag

1. Resume

CLP forordningen (nr. 1272/2008 (EF)) indeholder regler og kriterier for klassificering, emballering og mærkning af kemiske stoffer og blandinger. Forslaget om tilpasning fastsætter yderligere krav til emballering af flydende tøjvaskemidler, der sælges som enkelt-doser i opløselig emballage. Kommissionens forslag vil give en øget beskyttelse af forbrugerne, herunder særligt børn.

Sagen forventes ikke at have væsentlige økonomiske eller administrative konsekvenser for erhvervslivet - ej heller at have statsfinansielle eller lovgivningsmæssige konsekvenser. Forslaget forventes at have en positiv effekt på beskyttelsesniveauet i Danmark. Der skal stemmes om forslaget på møde i REACH-komiteen den 29. oktober 2014. Regeringen er positiv over for forslaget. Regeringen agter derfor at stemme for forslaget.

2. Baggrund

Kommissionen fremsendte den 8. oktober 2014 ovennævnte forslag med henblik på afstemning blandt medlemsstaterne efter forskriftproceduren med kontrol på mødet i REACH-komiteen den 29. oktober 2014. Kommissionen har i forslaget angivet de vil gøre brug af hasteproceduren i CLP forordningens artikel 54, stk. 4.

Komiteen træffer afgørelse efter forskriftprocedure med kontrol som beskrevet i artikel 5a i henhold til forordning nr. 182/2011 artikel 12. Hvis der i komiteen er kvalificeret flertal for forslaget, udsteder Kommissionen forordningen straks. Den meddeler straks Europa-Parlamentet og Rådet disse foranstaltninger. Inden for 1 måned efter meddelelsen kan Europa-Parlamentet, der træffer afgørelse med flertal blandt sine medlemmer, eller Rådet, der træffer afgørelse med kvalificeret flertal, modsætte sig de foranstaltninger Kommissionen har vedtaget. Mod sætter Europa-Parlamentet eller Rådet sig foranstaltningerne, ophæver Kommissionen disse.

Kommissionen kan dog opretholde disse foranstaltninger midlertidigt, hvis sundheds-, sikkerheds- eller miljøbeskyttelsehensyn tilsiger det. I så fald skal Kommissionen straks forelægge komitéen et ændret udkast til foranstaltninger eller fremsætte forslag til en retsakt i henhold til traktaten. De midlertidige foranstaltninger forbliver i kraft, indtil de erstattes af en endelig retsakt.

3. Formål og indhold

Giftcentre i flere medlemsstater har observeret en stigning i antallet af uheld med børn i forbindelse med flydende vaskemidler i enkeltdosis. Antallet af uheld er langt højere end det, der er registreret for vaskemidler i andre former for emballage. Der er tale om hud- og øjenskader samt skadevirkninger efter indtag.

Flydende tøjvaskemidler, der sælges som enkeltdoseringer i opløselig emballage ("liquid tabs" eller "vaskekapsler"), udgør en stadigt stigende andel af markedet i EU. De eksisterende krav til opløselig emballage har vist sig ikke at være tilstrækkelige til at beskytte forbrugeren mod uhensigtsmæssig kontakt med indholdet. Forslaget har til formål at give en bedre beskyttelse af forbrugerne i EU, herunder særligt børn, samtidig med varernes frie bevægelighed sikres.

Selv om frivillige tiltag fra industrien samt informationskampagner i nogle medlemsstater tilsyneladende har haft en positiv indvirkning på antallet af uheld, har Kommissionen på medlemsstaternes opfordring fremsat ovennævnte forslag med henblik på at fastsætte yderligere krav til opløselig emballage og mærkningen af disse produkter.

Forslaget stiller på den baggrund krav om, at den ydre emballage skal være ugenomsigtig, så det ikke er muligt at se de farverige enkeltdoser igennem yderemballagen. Samtidig skal det være vanskeligt for børn at åbne den ydre emballage. Der vil ligeledes blive krævet en advarselssætning om, at produktet skal holdes væk fra børn, og at denne skal placeres synligt i et format, der skaber opmærksomhed.

Endelig stilles der krav til, at den opløselige emballage skal have en smag, der virker afskrækkende, hvis produktet kommer i kontakt med munden. Dertil skal den opløselige emballage have en vis resistens i forhold til trykpåvirkning og opløsning ved udsættelse for kropsvarme/fugtige hænder.

Dette implementeres ved at ændre i artikel 35, stk. 2 i CLP forordningen, der bl.a. fastsætter krav til emballage, som indeholder et farligt stof eller en farlig blanding, om, at denne ikke må have en form eller et design, der med sandsynlighed vil tiltrække eller vække børns aktive nysgerrighed.

Desuden ændres der i bilag II i CLP forordningen, som fastsætter særregler for mærkning og emballering af visse stoffer og blandinger.

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet har ikke udtalt sig om forslaget. Europa-Parlamentet skal høres forud for den endelige vedtagelse med hensyn til, om Kommissionen har overskredet sine beføjelser i forbindelse med forslaget, om udkastet er foreneligt med basisretsaktens formål og indhold, og om det overholder nærhedsprincippet.

5. Nærhedsprincippet

Regeringen finder, at forslaget er i overensstemmelse med nærhedsprincippet,

fordi det overordnede mål med forordningen kun kan opnås ved at harmonisere bestemmelserne om krav til emballage og mærkning af vaskemidler til tøj i opløselig emballage i enkelt dosis.

6. Gældende dansk ret

Forordningen er umiddelbart gældende i Danmark. Forslaget vil ikke medføre ændringer i gældende dansk lovgivning eller medføre nye regler i form af bekendtgørelser.

7. Konsekvenser

Lovgivningsmæssige konsekvenser

En vedtagelse af forslaget har ingen lovgivningsmæssige konsekvenser.

Statsfinansielle og samfundsøkonomiske konsekvenser, samt administrative konsekvenser for erhvervslivet

Udbredelsen af flydende vaskemidler solgt som engangsdoser i opløselig emballage til tøjvask er p.t. lav i Danmark. Forslaget forventes derfor ikke at have statsfinansielle eller samfundsøkonomiske konsekvenser. Forslaget indeholder en overgangsfrist, som skal sikre, at ompakning ikke bliver relevant, og de nye krav til emballagen forventes heller ikke at give nogen væsentlig forøgelse af produktprisen.

Beskyttelsesniveau

Påvirkningen af beskyttelsesniveauet i Danmark vurderes at være positiv, idet der stilles yderligere krav til emballage og mærkning vaskemidlerne, med det formål at gøre dem mindre attraktive for børn, og dermed medvirke til færre uheld.

8. Høring

./.

Forslaget har været sendt i høring i EU-Miljøspecialudvalget, sammen med et rammenotat om sagen, fra 13. – 16. oktober 2014.

Der er ikke indkommet kommentarer fra organisationerne til sagen.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Forslaget er udarbejdet på opfordring fra medlemsstater, hvor der har været set en stigning i antallet af uheld med børn i forbindelse med vaskemidler i opløselig emballage i enkelt dosis.

Flere medlemsstater har under forhandlingerne givet udtryk for, at vaskemidlerne på grund af farve og form findes meget attraktive for børn, og at de nuværende krav ikke er tilstrækkelige til at forebygge uheld/uhensigtsmæssig omgang med produkterne. Der har været enighed om, at den mest hensigtsmæssige løsning vil være at stille yderligere krav til emballagen under CLP forordningen, frem for under særlovgivning for f.eks. detergenter. På den baggrund er der en generel enighed mellem medlemsstaterne om, at de flydende vaskemidlers emballage skal gøres mindre attraktiv, og at den ydre emballage skal være af et sådant design, at den er vanskelig for børn at åbne, og at selve den indre, opløselige emballage kan modstå en væsentlig mekanisk påvirkning. Endvidere skal der være yderligere mærkning, som angiver, at produktet skal holdes væk fra børns rækkevidde.

Flere lande har ønsket mere vidtgående krav end dem, der er præsenteret i forslaget, f.eks. krav om indførelse af børnesikrede lukninger. Danmark har

foreslået et forbud mod anvendelse af farvestoffer i produkterne, men det er usikkert, om dette er muligt indenfor forordningens anvendelsesområde.

En del medlemsstater, herunder Danmark, har ligeledes givet udtryk for, at der bør stilles krav til alle produkter, der sælges i opløselig emballage i enkelt dosis og ikke kun vaskemidler til tøj. Dette er begrundet af, at markedet for denne type af emballage er i stigning og også omfatter bl.a. vaskemidler til opvaskemaskiner og rengøringsmidler. Samtidig vil det fremtidssikre forslaget i forhold til nye former for produkter, som evt. fremover vil blive markedsført i opløselig engangsemballage.

10. Regeringens generelle holdning

Regeringen er positiv over for forslaget om tilpasning af kravene til emballage og mærkning af vaskemidler til tøj i opløselig emballage i enkelt dosis til den tekniske og videnskabelige udvikling.

Kommissionen har i forbindelse med forhandlingerne givet udtryk for, at de efterfølgende vil kigge på, om der er behov for udvidelse af bestemmelserne, når der er foretaget en undersøgelse af omfanget af brugen af opløselig emballage i forbindelse med flydende kemikalier; herunder en vurdering af behov for yderligere tiltag.

Forslaget er på den baggrund en acceptabel start på krav til emballage og mærkning af flydende kemikalier i opløselig emballage i enkelt dosis.

Danmark vil dog arbejde for, at bestemmelserne også kommer til at omfatte alle flydende kemikalier i opløselig emballage i enkelt dosis, og arbejde for at der på sigt kommer regulering af anvendelse af farvestoffer i denne type produkter.

Danmark vil også arbejde for, at det af betragtningerne kommer til at fremgå, at Kommissionen vil vurdere, om der er et behov for udvidelse af bestemmelserne til at omfatte yderligere produkter, når undersøgelsen af omfanget af brugen af denne type for emballage er afsluttet, samt behovet for eventuelle yderligere tiltag.

11. Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketinget og forelægges nu til orientering.